

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO  
I MINISTRA FINANSÓW**

z dnia 7 czerwca 1951 r.

**w sprawie zasad ubezpieczenia mienia jednostek gospodarki uspołecznionej od ognia i innych  
zdarzeń losowych.**

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 190) oraz na podstawie § 1 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów

i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 188) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za jednostki ubezpieczające w rozumieniu niniejszego zarządzenia należy uważać wszystkie jednostki gospodarki uspołecznionej z wyjątkiem jednostek podległych Ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Zagranicznych, Bezpieczeństwa Publicznego oraz rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

2. Wszystkie umowy o ubezpieczenie powinny być zawierane z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych (PZUW).

#### I. Obowiązek ubezpieczenia od ognia.

§ 2. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej mają obowiązek ubezpieczać od ognia środki trwałe i obrotowe, a w szczególności:

- 1) budowle fabryczne, przyfabryczne, mieszkalne, gospodarcze, wszelkie budowle nowoznoszone i materiał budowlany,
- 2) maszyny, aparaty i urządzenia fabryczne oraz urządzenia biur, magazynów i innych pomieszczeń,
- 3) surowce, półfabrykaty i fabrykaty w przedsiębiorstwach przemysłowych oraz towary w jednostkach handlowych, usługowych i innych,
- 4) środki transportowe,
- 5) ziemiopłody oraz inwentarz martwy i żywy w państwowych majątkach rolnych,
- 6) mienie pracowników znajdujące się na terenie zakładu pracy w związku z wykonywaniem przez nich czynności służbowych.

2. Nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od ognia przedmioty niepalne lub trudnopalne, a mianowicie: bruki, dojazdy, tory kolejowe i kolejkowe, baseny wodne, wieże wodne, studnie betonowe bez nakrycia, żelazne i murowane ogrodzenia, żelazne zbiorniki na melasę, ruda, złom (z wyjątkiem wysokowartościowych złomów stopowych i ferrostopowych) oraz znajdujące się na otwartej przestrzeni składy surowki z wielkich pieców, składy cegły palonej i piasku.

3. O wyłączeniu innych przedmiotów niepalnych lub trudnopalnych, nie wymienionych w ust. 2, decyduje właściwe ministerstwo po zasięgnięciu opinii PZUW.

§ 3. Łącznie z umową o ubezpieczenie od ognia należy zawierać również umowę o ubezpieczenia uzupełniające, a mianowicie:

- 1) ubezpieczenie od wybuchów wszelkiego rodzaju w zakładach przemysłowych,
- 2) ubezpieczenie urządzeń elektrycznych w zakładach przemysłowych od szkód elektrycznych,
- 3) ubezpieczenie kosztów uprzątnięcia i wywózki gruzu oraz innych bezużytecznych pozostałości, spowodowanych wypadkiem ubezpieczeniowym.

§ 4. 1. Przedmioty, wymienione w § 2 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, należy ubezpieczać od ognia w rzeczywistej wartości, przedmioty wymienione w pkt 3 — według kosztów własnych (nabycia lub wytworzenia), a wymienione w pkt 6 — na pierwsze ryzyko.

2. Przed upływem każdego okresu ubezpieczenia należy dokonać sprawdzenia sum ubezpieczenia i zgłosić do PZUW ewentualną zmianę ich wysokości.

#### II. Obowiązek ubezpieczenia żywego inwentarza.

§ 5. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej mają obowiązek ubezpieczać od padnięcia posiadane zwierzęta pociągowe i użytkowo-hodowlane w wieku ustalonym ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

2. Przepisy ust. 1 nie dotyczą: ubezpieczenia tuczu i opasu zwierząt, ubezpieczeń bazowo-transportowych

zwierząt (import, eksport, przerzuty inwentarza hodowlanego i użytkowego), ubezpieczeń jaj podczas sztucznego wylęgu, drobiu hodowlanego lub przeznaczonego do tuczu przemysłowego, ubezpieczeń zwierząt futerkowych i pasiek.

3. Zainteresowane ministerstwa mogą wprowadzić dla jednostek podległych obowiązek ubezpieczenia w poszczególnych rodzajach ubezpieczeń wymienionych w ust. 2.

#### III. Inne rodzaje ubezpieczeń.

§ 6. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą zawierać z PZUW w razie potrzeby umowy ubezpieczenia w następujących działach ubezpieczeń:

- 1) pojazdów mechanicznych w zakresie odpowiedzialności cywilnej, auto-casco oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 2) od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- 3) od odpowiedzialności cywilnej,
- 4) od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 5) maszyn od uszkodzenia,
- 6) chłomage (od skutków przerwy w ruchu przedsiębiorstwa z powodu ognia),
- 7) szyb i szkła od stłuczenia,
- 8) wodociagowych,
- 9) plonów od gradobicia,
- 10) zwierząt wymienionych w § 5 ust. 2.

2. Na zawarcie umowy o ubezpieczenie w działach, o których mowa w ust. 1, ubezpieczający powinni uzyskać zgodę właściwego centralnego zarządu, właściwej centrali lub innej równorzędnej jednostki, a co do przedsiębiorstw terenowych i spółdzielczych — właściwej nadrzędnej jednostki na szczeblu wojewódzkim, a w braku takich jednostek — właściwego prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

#### IV. Przepisy wspólne.

§ 7. 1. Na kierownikach zakładów przemysłowych, handlowych, usługowych itp. ciąży obowiązek zawiadomienia niezwłocznie najbliższej placówki terenowej PZUW o wszelkich szkodach losowych w ubezpieczonych obiektach.

2. Poza tym o wszystkich szkodach losowych w obiektach ubezpieczonych jak i nie ubezpieczonych należy zawiadamiać niezwłocznie zainteresowaną jednostkę nadrzędną wymienioną w § 6 ust. 2.

§ 8. Do ubezpieczeń objętych niniejszym zarządzeniem mają zastosowanie ogólne oraz szczególne warunki ubezpieczenia dla jednostek gospodarki uspołecznionej, obowiązujące w poszczególnych rodzajach ubezpieczeń, prowadzonych przez PZUW.

#### V. Przepisy końcowe.

§ 9. Właściwi ministrowie poleca podległym jednostkom ściśle przestrzeganie zasad podanych w niniejszym zarządzeniu.

§ 10. Zarządzenie nie ma zastosowania:

- 1) do ubezpieczenia środków trwałych (budynki, maszyny, aparaty i urządzenia) przedsiębiorstw na rozrachunku gospodarczym wielkiego i średniego przemysłu państwowego oraz wszystkich przedsiębiorstw i jednostek budżetowych — uchwałą Nr 1 Prezydium Rządu z dnia 3 stycznia 1951 r. w sprawie ubezpieczenia środków trwałych przedsiębiorstw przemysłu państwowego oraz przedsiębiorstw i jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-4 poz. 47);
- 2) do ubezpieczeń transportowych z wyjątkiem wymienionych w § 5 ust. 2.

§ 11. 1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc:

- 1) okólnik Nr 2 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 lutego 1949 r. w sprawie ubezpieczenia od ognia i innych wypadków losowych (Dz. Urz. Min. P. i H. Nr 7, poz. 34),

- 2) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego znak: CE9D—10—03/88 z dnia 10 października 1949 r. w sprawie zaktualizowania wysokości sum ubezpieczenia w zawartych umowach ubezpieczenia od ognia oraz inne przepisy sprzeczne z niniejszym zarządzeniem.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. *E. Szyr*.

Minister Finansów: w z. *W. Jastrzębski*